

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותרת :

רגבים, ע.ר. 580460319

באמצעות עו"ד בועז ארזי

ת.ד. 44439, ירושלים, 9144302

טל': 02-6560303, פקס: 02-6560363

- נ ג ד -

המשיבים:

1. המועצה האזורית נווה מדבר

מגדל שבע, שדרות יצחק רגר 11 קומה 3 ב"ש

lishka@nevemidbar.org.il

2. היחידה הארצית לפיקוח על הבניה, משרד האוצר

3. הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז דרום

4. משרד החינוך

5. הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב (משיבה פורמלית)

המשיבים 2-5 באמצעות פרקליטות מחוז דרום

6. עלי אבו קווידר

באמצעות עו"ד נואף אבו קווידר

וולפסון דוד 18, באר שבע, 8489700

טלפון: 08-6450890; פקס: 08-6270374

עתירה מנהלית

זוהי עתירה מנהלית לפיה יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה 1 ולמשיבי המדינה (משיבים 2-5), לחדול ולהימנע מהקמה, סיוע או מימון לעבודות הפיתוח והבניה המיועדות להקמת בית ספר תיכון זמני עבור תושבי המקבץ הבדואי הבלתי חוקי "אלזרנוג" שבנגב, וזאת בשל **היעדר חוקיות** הבינוי אשר נעשה ללא היתר בניה כדין (עבודות הבניה החלו ביום 30.7.2019) וכן בשל **חוסר הסבירות** שבהקמת בית ספר זמני עבור מקבץ מגורים בלתי חוקי, שמרביתו על קרקע בבעלות פרטית, המיועד להתפנות בקרוב לתחומי העיר רהט וזאת בניגוד לעמדתה המקצועית של רשות ההסדרה האחראית על הליכי הפינוי וכמפורט להלן:

המועצה האזורית נווה מדבר: להורות למועצה האזורית לחדול ולעצור כל בינוי המבוצע באתר ללא היתר כדין (בין אם בעצמה ובין אם באמצעות אחרים, קבלני משנה וכיוצ"ב), להימנע משימוש

במבנים ובאתר לטובת כל מוסד חינוכי שהוא או מוסד ציבורי ולפנות את האתר מכל בינוי שכבר בוצע בו, תוך השבת המצב לקדמותו.

היחידה הארצית לפיקוח על הבניה : להורות ליחידה הארצית לפעול בכלים המנהליים והשיפוטיים הקיימים בידה בכדי לעצור את עבודות הבינוי באתר ולהביא להריסת כל בינוי שבוצע בניגוד לדין תוך השבת המצב במקום לקדמותו. בנוסף – וככל שיתברר כי הבינוי במקום נעשה שלא כדין – להורות ליחידה הארצית לפעול בכלים הפליליים בכדי לאתר את העבריינים ולהביאם לדין.

משרד החינוך : להורות למשרד החינוך לעצור כל אישור או מימון תקציבי לפעילותו של בית הספר באתר הבלתי חוקי ובבינוי שנעשה ללא היתר ובניגוד לדין, לרבות שלילת סמל מוסד – ככל שניתן, והבהרה חד משמעית כי הפעלת בית הספר באתר זה איננה חוקית ואיננה על דעתו של משרד החינוך.

בד בבד עם הגשת עתירה זו מוגשת על ידי העותרת בקשה לצו ביניים למניעת המשך העבודות המבוצעות באתר המיועד להקמת בית הספר.

להלן תמונות האתר מיום 8.8.2019 ומיום 19.8.2019 :

תמונה מיום 8.8.2019

תמונה מיום 19.8.2019

ואלה הנימוקים לעתירה:

הצדדים לעתירה:

1. העותרת הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפולן בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי המנהל התקין.
2. המשיבה 1 היא המועצה האזורית אשר שטחה סמוך למתחם עליו במוצע הבינוי נשוא עתירה זו. המשיבה 1 נותנת בפועל את שירותי החינוך לתושבי המרחב כולו, לרבות תושבי מתחם אלזרנוג. על פי המידע המצוי בידי העותרת – המשיבה 1 היא זו שיזמה ומבצעת את הבינוי נשוא העתירה.
3. המשיבים 2-5 הם הגורמים הרשמיים של מדינת ישראל האחראים על התכנון ואכיפה של דיני התכנון והבניה במרחב נשוא העתירה וכן על הסדרת לימודיהם של הילדים והנערים המתגוררים במתחם אלזרנוג.
 - א. המשיבה 2 - היחידה הארצית לפיקוח על הבניה: הממונה על אכיפת דיני התכנון והבניה במרחב.
 - ב. המשיבה 3 - הוועדה המחוזית לתו"ב מחוז דרום: הגוף הממונה על התכנון במרחב בו מצוי הכפר הבלתי חוקי אלזרנוג (שטח גלילי במחוז הדרום).
 - ג. המשיב 4 - משרד החינוך: הממונה על מתן שירותי החינוך בישראל.
 - ד. המשיבה 5 – הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב: הממונה מכוח החלטות ממשלה על מימוש המדיניות הממשלתית בכל הנוגע להתיישבות הבדואים בנגב. לאור הודעת המשיבה 5 לפיה היא איננה מעורבת בביצוע הבינוי נשוא עתירה זו וכי היא התנגדה להקמת בית ספר במקום – צורפה הרשות לעתירה זו כמשיבה פורמלית.
4. המשיב 6 הוא נציג תושבי שבט אבו קווידר, המתגוררים במתחם אלזרנוג – כפי שצויין גם בפסיקת בית המשפט העליון בע"מ 2847/13 בסעיף 7 (פסק הדין מצ"ב כנספח ב' לעתירה זו). צירופו של המשיב 6, כנציג בני שבט אבו קווידר, נעשה לאור הוראת תקנה 6 לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), תשס"א-2000.

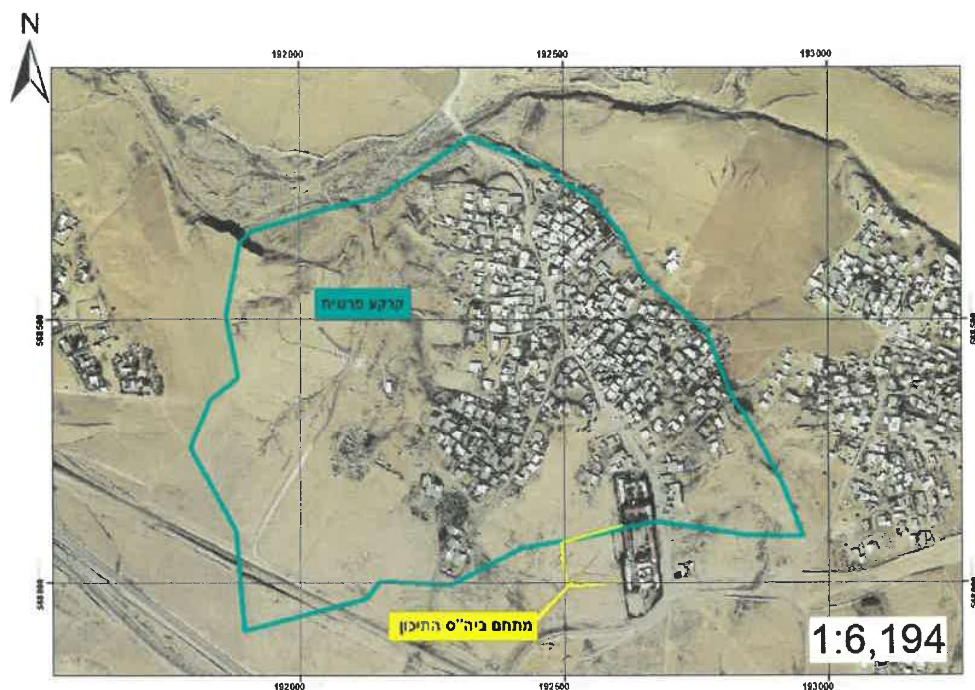
הפרק העובדתי:

מתחם אלזרנוג /אבו קווידר – הסטאטוס התכנוני¹

5. שבט אבו קווידר (להלן: השבט) הינו שבט בדואי המונה כ-3,000 נפש, המתגוררים מדרום וממזרח ליישוב נבטים בנגב ואשר הגיעו לאזור בסוף שנות החמישים. חלק מבני השבט יושבים על קרקע, אשר חלק בלתי מסויים ממנה נמצא בבעלות פרטית ועליו הקימו בני השבט מבנים ללא היתרי בניה.

¹ האמור בסעיפים 4-6 מבוסס על האמור בפסק הדין בע"מ 2847/13

להלן תצלום אוויר של המתחם, כולל סימון האדמות הפרטיות במקום וכן סימון אתר הבניה של בית הספר נשוא עתירה זו:

6. בשנת 1998 נחתם הסכם בין נציגי השבט לבין הרשות להסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב, במסגרתו הוסכם כי תיבנה שכונה חדשה בעיר רהט, המיועדת למגורי קבע עבור בני השבט. בהסכם נקבע כי הוא יכנס לתוקפו רק לאחר אישור רשות מקרקעי ישראל, אישור שלא נתקבל. סיבה מרכזית לעיכוב בקבלת האישור של רמ"י הייתה התנגדותה הנחרצת של עיריית רהט, אשר טענה כי ההסכם מקפח את זכויותיהם של תושבי העיר רהט, וכי העברת השבט לעיר עלולה לעורר סכסוך משפחות.

7. בחלוף מספר שנים מחתימת ההסכם, ולאחר שהרשות לא פעלה ליישום, השבט עתר לבית המשפט העליון (בשבתו כבג"ץ) פעמיים, בדרישה כי בית המשפט יורה על זירוז הטיפול ביישום ההסכם (בג"ץ 10747/03 עלי אבו קוידר נ' ממשלת ישראל [פורסם בנבו] (1.11.2004); בג"ץ 745/08 עלי אבו קוידר נ' ממשלת ישראל [פורסם בנבו] (10.12.2009)). בשתי העתירות, המדינה התחייבה לפעול ליישום ההסכם, והעתירות נמחקו. במסגרת העתירה השנייה, הציעה המדינה לשבט שלוש חלופות ליישום ההסכם, והשבט בחר בחלופה השלישית, והמורכבת ביותר, הכוללת הרחבת תחום השיפוט של עיריית רהט ובניית שכונה חדשה על קרקע לא מתוכננת, שנמצאה בתחום השיפוט של המועצה האזורית בני שמעון. בחודש יוני 2009 העריכה המדינה כי נדרשות כחמש שנים לביצוע ההסכם על פי החלופה השלישית, וזאת בשל המספר הרב של הגורמים הקשורים למתווה, והצורך לפתח את התשתיות בשטח הרלוונטי. למותר לציין כי המדינה לא עמדה בלוח זמנים זה.

8. בשנת 2012 עתרו לבית משפט זה, יחד עם העותרת דכאן, בעלי הקרקע הפרטית עליה נבנו חלק ממבני המתחם, בדרישה לאכוף את החוק כנגד הבניה הבלתי חוקית במקום (עת"מ 35692-05-12).

9. בתשובתה לעתירה הנ"ל טענה המדינה לדחיית העתירה וזאת לאור העובדה כי הפולשים עצמם ביקשו להתפנות לדרום רהט וכי היא משקיעה מאמצים רבים כדי להסדיר חלופה זו בהקדם ולפנות את המקבץ.
10. בחודש ינואר 2013 קבעה שופטת בית המשפט המחוזי, רחל ברקאי, כי על בסיס ההנחה (שנמסרה על ידי המדינה) לפיה הליכי התכנון של המתחם המיועד לבני שבט אבו קווידר (מתחם 11 בעיר רהט) יסתיימו תוך שלוש שנים – יש לאפשר זמן של שלוש שנים נוספות למימוש העתקת בני השבט למתחם החדש. לאור קביעה זו – נדחתה העתירה.
- **העתק פסק הדין בעת"מ 35692-05-12 מצ"ב לעתירה זו כנספח א'.**
11. בערעור, אשר הוגש על ידי בעלי הקרקע ועל ידי העותרת דכאן (עע"מ 2847/13), נדחו טענות המערערים וביום 23.3.2016 ניתן בערעור פסק דין בו נקבע כי, לאור הצהרות המדינה, יש לאפשר את המשך הלו"ז ומבלי להיענות לדרישת המערערים לביצוע הליכי אכיפה כנגד הבניה הבלתי חוקית במתחם.
- **העתק פסק הדין בעע"מ 2847/13 מצ"ב לעתירה זו כנספח ב'.**
12. כלומר – על פי המצג שהובא על ידי המדינה בפני בתי המשפט, הליכי התכנון של השכונה החדשה, המיועדת לבני שבט אבו קווידר היו אמורים להסתיים עד לתחילת שנת 2016.
13. למרות האמור, רק בשנת 2016 הגישה הרשות לפיתוח והסדרת התיישבות הבדואים בנגב את תכנית מס' 625-0191858 להקמת מתחם מגורים (מתחם 11) בדרום רהט, בשטח של 1,380 דונם ואחר מספר דיונים ותיקונים - התכנית אושרה על ידי הוועדה המחוזית ביום 5.11.2018. כלומר – כשלוש שנים לאחר המועד שהוצג על ידי המדינה בפני בית המשפט המחוזי ובית המשפט העליון בהליכים הקודמים.
14. ערר על התכנית, אשר הוגש על ידי עיריית רהט למועצה הארצית לתכנון ובניה, נדחה ביום 5.3.2019 ועתירה מנהלית שהוגשה כנגד דחיית הערר וכנגד אישור התכנית (עת"מ 42576-03-19) – נדחתה ביום 10.6.2019.
- **פסק הדין בעת"מ 42576-03-19 מצ"ב כנספח ג'.**
15. לאור האמור, המצב התכנוני והעובדתי של מתחם אלזרנוג, נכון ליום הגשת עתירה זו, הינו כדלקמן:
- א. הכל מודים כי מדובר במתחם בלתי חוקי.
- ב. תושבי המתחם מיועדים לפינוי למתחם חלופי אשר הוכן עבורם בתחומי העיר רהט (שכונה 11).
- ג. המדינה הודיעה לבתי המשפט (בהליכים קודמים) – כי המתחם הבלתי חוקי באלזרנוג יפונה עם השלמת ההליכים התכנוניים של חלופת המגורים לתושבי אלזרנוג.
- ד. ההליכים התכנוניים של מתחם 11 – הסתיימו, ומדובר בתכנית ברת ביצוע בטווח הזמן המייד.

ה. עפ"י הודעת המדינה בהליכים הקודמים – משך זמן ביצוע תכנית העברת שבט אבו קווידר למתחם החדש הינו שלוש שנים.

בניית בית הספר החדש ומיצוי ההליכים

16. כבר בחודש מאי 2019, בעקבות מידע ושמועות שהגיעו לידי העותרת, פנתה העותרת לרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב בבקשה לקבלת מידע באשר לקיומה של תכנית להקמת בית ספר תיכון במתחם אל זרנוג - פניה זו לא נענתה עד היום.

• **העתק פניית חופש המידע מיום 2.5.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח ד'.**

17. ביום 30.7.2019 החלו עבודות לבניית בית ספר תיכון במתחם בנצ. מרכזי 192503/568074 וביום לאחר מכן פנתה העותרת לשורת גורמים אשר לדעתה מעורבים בבניית בית הספר (המשיבים 2-5) – בדרישה להפסקה מיידית של העבודות.

• **העתק פניית העותרת מיום 31.7.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח ה'.**

18. בפנייתה ציינה העותרת כי, ככל הידוע לה, מדובר בבניה לא חוקית הנעשית ללא היתר כדן, ובכל מקרה מדובר במעשה בלתי סביר – לאור התחייבותה של המדינה להעברת תושבי מתחם אלזרנוג לשכונה החדשה ברהט.

19. העותרת הדגישה בפנייתה כי, לאור העובדה שבניית בית הספר כבר החלה, ככל שפנייתה של העותרת לא תיענה עד ליום 5.8.2019 – תיאלץ העותרת לפנות לבית המשפט.

20. משפנייתה של העותרת ולאור רצונה של העותרת להימנע מהגשת עתירה – נשלחה למשיבים 2-5 ביום 8.8.2019 התראה נוספת ובה הובהר כי, ככל שלא יתקבל מענה – תיאלץ העותרת לפנות לבית המשפט.

• **פניית העותרת מיום 8.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח ו'.**

21. באותו יום, 8.8.2019 התקבלה הודעת דוא"ל ממשרדו מר דוד לפלר יו"ר המשיבה 3, ובו נמסר כי מר לפלר יחזור מחו"ל ביום 12.8.2019 וכי העניין הועבר לטיפול של המשיבה 2.

• **העתק הודעה הדוא"ל מיום 8.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח ז'.**

22. ביום 12.8.2019 התקבל אצל העותרת פקס ממר יוסף יונה, מנהל מחוז דרום אצל המשיבה 2 – ובו מסר כי לא קיבל לידיו את פניית העותרת מיום 31.7.2019 וכי העניין בבדיקה.

• **העתק מכתבו של מר יוסף יונה מיום 12.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח ח'.**

23. למען הסדר הטוב, שלח ב"כ העותרת ביום 13.8.2019 למר יונה באמצעות הדוא"ל את פניית העותרת מיום 31.7.2019.

24. ביום 13 באוגוסט 2019 התקבל מענה ענייני מהרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב – המשיבה 5. לאור חשיבות האמור במענה זה, להלן צילום תוכן המענה:

הנדון: פנייתכם בעניין "הקמת בית ספר באתר אל זרנוג"

בחמשך לפנייתך מיום 8.8.19 בעניין שבנדון, אבקש להשיבך כדלקמן:

1. הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב (להלן: הרשות) לא לקחה חלק בהליכי הקמת בית ספר באתר אל זרנוג ואינה מעורבת כלל בהליכי תכנון ו/או פיתוח להקמת בית הספר. ויותר מכך, כפי שנמסר לי על ידי מנכ"ל הרשות, מר יאיר מעין, הרי שהרשות אף הביעה התנגדות להקמת בית ספר, שכן לשיטתה אין מקום להקמת בית ספר זמן לא רב לפני מעבר התושבים באזור זה לשכונת קבע.
2. באשר להליכי האכיפה- כפי שידוע לך, אין לרשות כל סמכות בעניין זה.

• תשובת הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים מ- 13.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח ט'.

25. לאור העובדה כי המשיבה 5 – היא הגורם הממשלתי המוסמך לאשר או לקדם בניית בית ספר במקום – הרי שתשובת הרשות לפנייתה של העותרת מעידה על היעדר ההצדקה לבניית בית הספר, נשוא העתירה.
26. בנוסף, ולאור התנערותה של המשיבה 5 מבצוע העבודות – העותרת הסיקה כי המשיבה 1 היא זו המבצעת את הבינוי נשוא העתירה.
27. ביום 18.8.2019, לאחר פניה נוספת של העותרת, הועברה לעותרת תגובה מהמשיבה 2 (מנהל מחוז דרום, מר יוסף יונה) ולפיה בכוונת המשיבה 2 לפעול בכלים מנהליים לעתירה הבינוי בשטח. תשובה זו הבהירה לעותרת כי מדובר בבינוי לא חוקי.

• מכתבו של מר יוסף יונה מיום 18.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח י'.

28. ביום 19.8.2019 בדקה העותרת באם אכן העבודות הופסקו על ידי המשיבה 2 – אולם מביקור בשטח עלה כי העבודות נמשכות.
29. על מנת ולנסות לעצור את הבינוי – ללא צורך בפניה לבית המשפט, שלחה העותרת ביום 19.8.2019 מכתב נוסף אשר נשלח למשיבים 1-5 (לרבות המשיבה 1 שלא הייתה מכותבת לפניותיה הקודמות של העותרת). במכתב זה שבה העותרת ודרשה את עצירת העבודות, בנוסף הודיעה העותרת כי, במידה ולא יינתן מענה דחוף לפניותיה – תפנה העותרת לבית המשפט תוך 48 שעות.

• פניית העותרת מיום 19.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח י"א.

30. ביום 21.8.2019 הגיעה לעותרת התייחסות מנכ"ל המשיב 4 ולפיו העניין הועבר לבדיקת המחלקה המשפטית.
- מכתב מנכ"ל משרד החינוך מיום 21.8.2019 מצ"ב לעתירה זו כנספח י"ב.
31. לאור העובדה כי העבודות המשיכו להתקדם עד ליום הגשת עתירה זו, ולאור העובדה כי לא התקבל מענה ענייני לפניות העותרת, ולאור המשך הבינוי במקום – לא נותרה בפני העותרת כל ברירה כי אם להגיש את העתירה דנן.

32. למען הסדר הטוב יובהר כי, למיטב ידיעתה של העותרת (הנסמכת על חיפוש זהיר ויסודי באתר האינטרנט של מינהל התכנון הממשלתי ועל בירור שנעשה עם גורמים בלתי רשמיים) - לבינוי שנעשה במקום אין היתר בניה כדין. ויודגש – התב"ע החלה במקום איננה מאפשרת בינוי כלל ועל כן סביר להניח כי לא קיים היתר למבני בית הספר ולפעולות ההנדסיות המבוצעות במקום.

33. עם זאת – לאור קיומה של תכנית מחוזית המאפשרת הצבת מבנים יבילים לצרכים חיוניים (ראו להלן בס' 32 לעתירה זו), ייתכן והמשיבה 3 הוציאה היתר לבינוי. לצערה של העותרת – המשיבה 3 לא השיבה לפניויה, וחזקה עליה כי לו היה היתר בניה כדין – הייתה מודיעה על כך לעותרת.

34. ויודגש - ככל שיתברר כי לבינוי קיים היתר תבקש העותרת לטעון כי מתן היתר בנסיבות המפורטות לעיל - איננו סביר ויש לבטלו בעילות של חוסר סבירות, כפי שיפורט להלן בהמשך עתירה זו.

הפרק המשפטי:

35. ככל שיימצא כי לבינוי, נשוא עתירה זו – אין היתר כדין, אין מקום להאריך בטיעון המשפטי שכן ברור כי בניה ללא היתר כדין – אסורה.

36. על החשיבות הרבה באכיפת החוק עמד כבוד השופט א. רובינשטיין בבג"ץ 5377/09 תנועת רגבים ואח' נגד שר הביטחון ואח', בדבריו הנכוחים בפסקה ז' לפסק דינו:

”מראשית דרכו עמד בית משפט זה, והדבר הוא בגדר מושכלות יסוד, על חיוניותה של אכיפה אפקטיבית לשם שמירה על שלטון החוק, ולשם מניעת מצב בו איש הישר בעיניו יעשה; ”כי כאשר ’לית דין’ אזי ’לית דין’ - וההפקרות שהשתררה אצלנו בשטח זה, תהיה נחלתנו לעולם ועד (בג"צ 295/65 אופנהימר נ' שר הפנים והבריאות, פ"ד כ(1) 309, 331 - מ"מ הנשיא זילברג).”²

2

ראו גם:

רע"א 1/84 דוויק ואח' נ' ראש העיר ירושלים ואח', פ"ד לח (1) 494 בעמ' 500 :
”בנייה שלא כדין היא לא רק תופעה החותרת תחת התכנון הנאות של הבנייה, אלא השלכותיה מרחיקות לכת יותר: היא בין התופעות הבולטות הפוגעות בהשלטת החוק. מי שעושה דין לעצמו פוגע באופן הגלוי והברור בהשלטת החוק.”

ע"פ 917/85 הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מערבי נ' מוסא נימר אבו נימר:
”לצערו, הפכו עבירות נגד חוקי התכנון והבניה לחזון נפרץ, ורבים גם טובים איש הישר בעיניו יבנה. זוהי פגיעה חמורה וקשה בשלטון החוק, המזולזל לעין שמש, ואין איש שם אל לב לאזהרות הגורמים המוסמכים.”

ע"א 1003/05 אסדי סאלח יוסף נ' ועדה לתכנון ולבניה בקעת בית הכרם:
”...עבירות על חוקי התכנון והבניה הפכו עוד לפני שנים למכת מדינה. מדובר בעבירות בעלות תוצאות קשות, אשר אין באמצעים העונשיים, הננקטים כלפי העבריינים כדי לחסום באופן אפקטיבי את הדרך בפני התפשטותן. יש לראות בחומרה יתרה את התופעה של בניה ללא היתר. הפרת הוראות חוק התכנון והבניה גורמות לפגיעה באינטרסים ציבוריים חשובים ומובילות לזילות...”

רע"פ 4357/01 סבן נ' הוועדה המקומית "אונג", פ"ד נו(3) 49:
”אכן כן, תופעת הבניה הבלתי חוקית הפכה מכת-מדינה – ברבות השנים צירפה עצמה מכה זו... לעשר המכות.”

37. באופן מקומם - נראה כי במקרה דנן הרשויות המוסמכות (קרי: המשיבה 1) הן אלו שמזלזלות בשלטון החוק, מועלות בתפקידן ובזכות ללא היתר כדין³, Quis custodiant ipsos custodes? – מי ישמור על השומרים?
38. המרחב בו נבנה בית הספר, נשוא העתירה דנן, הינו מרחב גלילי המצוי בתחום האחריות לתכנון של הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז דרום ובתחום האחריות לאכיפה של היחידה הארצית לפיקוח על הבניה וברור כי על גופים אלו לדאוג להפסקת הבינוי הבלתי חוקי לכאורה.
39. להשלמת התמונה יצויין כי לשם הסדרת שירותים חיוניים עבור הבדואים במרחב הנגב – הסדירה המדינה את תכנית תמ"מ 2/40/14/4 שכותרתה הינה "מבנים ארעיים יבילים לשירותים חיוניים". בהוראות תכנית זו מפורטים האתרים הספציפיים המאושרים להצבת מבנים יבילים עבור שירותים חיוניים. אולם קיומה של תכנית זו איננה פוטרת מהוצאת היתר בניה כדין לשם ביצוע העבודות.
40. כפי שצויין לעיל – למיטב ידיעתה של העותרת, לבינוי נשוא עתירה זו לא הוגשה בקשה להיתר וכמובן שלא הוצא היתר כדין.
41. עוד יצויין כי ההרשאה הכלולה בהיתר לפי התמ"מ הנ"ל הינה ייחודית לכל מוסד חינוכי הכלול בה (עפ"י פירוט מדויק הנספח להוראות התכנית) וכי לשם הוספת מוסדות חינוך אחרים שאינם כלולים בתכנית – יש לתקן את התכנית בהתאם. מבדיקה שנעשתה על ידי העותרת – לא בוצע תיקון לרשימת מוסדות החינוך הכלולים בתכנית ועל כן לא ניתן להוציא היתר לבינוי נשוא עתירה זו ללא תיקון התמ"מ.

חוסר הסבירות שבהקמת בית הספר עבור מתחם אלזנוג

42. העותרת אף תוסיף ותטען כי עצם הכוונה להקים במקום בית ספר איננה עומדת במבחן הסבירות וזאת לאור הנסיבות המיוחדות של המקרה כמפורט להלן.
43. ראשית, ברור כי הקמת מוסדות חינוך במרחב הבניה הבלתי חוקית של הפזורה הבדואית בנגב היא אילוץ הנובע מהרצון לאפשר לאוכלוסייה זו שירותים חיוניים. אולם ברור כי מתן היתרים מיוחדים, באופן המקבע את הבינוי הבלתי חוקי במקום – צריך להיעשות באופן המביא לידי ביטוי גם אינטרסים ציבוריים ראשוניים במעלה כגון האינטרס של הציות לדין והאינטרסים של השמירה על אדמות הציבור.
44. עוד ברור כי הקמת בית ספר לאוכלוסייה במקום מהווה מעשה של "קיבוע" ההתיישבות הבלתי חוקית. יתירה מכך – הקמת בית הספר מעבירה מסר שגוי לתושבי המקום כביכול המדינה מתנערת מאחריותה לאכיפת דיני התכנון והבניה במרחב זה, ובניגוד להתחייבויותיה בפני בתי המשפט.

³ העותרת טוענת טענה זו בזהירות, שכן היא מתקשה להאמין שהמשיבה אכן בונה את בית הספר נשוא העתירה ללא היתר כדין.

45. כוזר, במסגרת ההליכים בעת"מ (ב"ש) 35692-05-12 ובעע"מ 2847/13, המדינה הודיעה לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון כי לשם הסדרת התיישבות בני שבט אבו קוידר במתחם המתוכנן להם בעיר רהט נדרשות שש שנים – שלוש שנים עבור התכנון של השטח החלופי ושלוש שנים עבור ביצוע ההסדרה. לאור אישורה הסופי של תכנית מתחם 11 בעיר רהט ביום 10.6.2019 – נראה כי ניתן להתחיל מיד את תהליך ההסדרה ולסיימו תוך שלוש שנים.
46. בנוסף – ברור כי הקמת בית הספר תקשה על מימוש הפינוי המתוכנן תוך יצירת ציפייה שגויה אצל תושבי האזור לפיה המדינה איננה מתכוונת לממש את הפינוי הצפוי וניתן לקבוע כי מדובר בפעולה אשר תסכל, ולמצער תפגע באופן קשה, במאמצי ההסדרה בדרך של פינוי מרצון. מנסיונם של כלל הגורמים המעורבים בסוגיית ההסדרה עולה כי מלכתחילה הסיכויים להגיע להסכמי פינוי עם ציבור כה גדול הם נמוכים. הקמת מתחם חינוכי צמוד למתחם הבלתי חוקי אשר בימים אלו יש להיכנס למו"מ לפינויו תפגע בהכרח בסיכוי להגיע להסכמי פינוי מרצון.
47. עוד ברור כי הקמת בית הספר, לקראת תום הליכי ההסדרה של בני שבט אבו קוידר בעיר רהט – היא בזבוז עצום של כספי ציבור המושקעים באתר זמני לטווח קצר.
48. ויש נציין כי החלופות הקיימות ללימודי תיכון עבור בני המקום (באבו תלול – מרחק 5 דק' נסיעה ובשגב שלום – מרחק 10 דק' נסיעה) – הינן חלופות סבירות בהחלט כך שאין כל הצדקה וטעם להקמת בית ספר חדש עבור מאחז בלתי חוקי האמור להיות מפונה ממקומו בקרוב.
49. לעניין זה תוסיף ותציין העותרת כי המקרה המובא בעתירה זו – איננו הפעם הראשונה בה נבנה במקום מוסד חינוך ללא היתר כדין. בשנת 2012, בעקבות בניית מוסדות חינוך במרחב אלורנוג, על גבי קרקע פרטית, הוגשה תביעה לפנוי המקרקעין ע"י חלק מבעלי הקרקע (תא"ק 21013-09-12 איסמעילוף ואח' נגד מדינת ישראל). בסופו של יום – התביעה התקבלה, ולאחר מו"מ בין הצדדים סוכם על הקפאת מימוש פסק הדין תוך תשלום פיצויים ודמי שימוש לבעלי המקרקעין. עוד יצוין כי גם במקרה המובא בגדרה של עתירה זו, ישנה גלישה לתחומי קרקע פרטית בשוליים הצפוניים של המתחם החדש.
50. לא למותר לציין כי מהתייחסות המשיבה 5 לפניית העותרת עולה כי הגורם האמון על הסדרת התיישבות הבדואים בנגב – מסכים לטיעוניה של העותרת וסבור כי אכן, לאור הצפי לפינוי המתחם בתקופה הקרובה – אין הצדקה להקמת בית ספר במקום והקמת בית ספר תערים קושי מיותר על מאמצי ההסדרה.

בקשה לצו ביניים

51. בד בבד עם הגשת עתירה זו, מתכבדת העותרת להגיש לבית המשפט בקשה לצו ביניים לשם עצירת עבודות הבינוי עד לבירורה של עתירה זו.
52. בית המשפט מתבקש לזמן את המשיבים לדיון דחוף בבקשה, למרות הפגרה, וזאת על מנת למנוע סיכול של העתירה וקביעת עובדות בשטח אשר יקשו על מתן הסעדים המבוקשים

בגדרה של העתירה ובמיוחד לאור תחילת שנת הלימודים ביום 1.9.2019, כמפורט בבקשה לצו הביניים.

סיכום :

על יסוד האמור יתבקש בית המשפט הנכבד ליתן פסק דין כמבוקש ברישא לעתירה זו תוך חיוב המשיבים לחדול ולהימנע מבניית בית הספר ו/או להשתמש בו וכן להורות על השבת המצב לקדמותו, כאמור.

בנוסף מתבקש בית המשפט לחייב את המשיבים בהוצאות העותרת ובשכר טרחת עורך דינה.

עתירה זו נתמכת בתצהירו של רכז העותרת, מר עמיחי יוגב.

היום, כ' במנחם-אב תשע"ט, 21.8.2019.

בעז ארזי, עו"ד

ב"כ העותרת

ת צ ה י ר

אני הח"מ, עמיחי יוגב (ת.ז. 031503493) לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי באם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

א. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה מנהלית המוגשת על ידי תנועת רגבים כנגד המועצה האזורית נווה מדבר ואח'.

ב. אני עובד אצל הנתבעת והעובדות הכלולות בעתירה הגיעו לידיעתי מתוקף תפקידי.

ג. הנני מצהיר כי כל העובדות והטענות שמובאות בעתירה נכונות למיטב ידיעתי, הבנתי ואמונתי.

זה שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל אמת.

א י מ ו ת ח ת י מ ה

היום, 21.8.2019, התייצב בפני - עו"ד בועז ארזי ממעלה מכמש 210 - מר עמיחי יוגב, המוכר לי באופן אישי, וחתם על תצהירו זה, לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי באם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

עמיחי יוגב, עו"ד